Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 45. kalendářní týden, 2. - 8. listopadu 2024 / ECDC Communicable Disease Threats Report, 2–8 November 2024, week 45

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ
Zdroj: Communicable disease threats report, 2-8 November 2024, week 45

Seznam onemocnění uvedených v aktualizaci za poslední týden:

1. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP - týdenní monitoring
2. Ptačí chřipka A(H5N1) u lidí - Spojené státy americké, 2024
3. MERS-CoV - mezinárodní situace - měsíční aktualizace
4. Sezónní surveillance západonilské horečky, 2024
5. Horečka dengue – autochtonní výskyt, Itálie, 2024
6. Horečka dengue – autochtonní výskyt, Francie 2024
7. Mpox, clade I a II – globální epidemie, 2024
8. Mpox, clade Ib– Spojené království, 2024
9. Onemocnění vyvolané virem Marburg (MVD) – Rwanda, 2024

1. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP - týdenní monitoring

Počet pacientů s respiračním onemocněním v primární a sekundární péči zůstává na očekávané úrovni.
Ačkoli je pozorována zvýšená aktivita SARS-CoV-2, od červencového vrcholu v EU/EHP je ve většině zemí pozorován klesající trend. Mezi hospitalizovanými s respiračními příznaky covid-19 převažují osoby ve věku 65+ let.
Chřipka a respirační syncytiální virus (RSV) pokračují v cirkulaci ve velmi nízké míře, nicméně na základě dat z minulé sezóny by se země v nadcházejících týdnech měly připravit na zvyšující se aktivitu RSV.
Očkování zůstává nejúčinnějším preventivním opatřením proti závažným průběhům onemocnění covid-19 a sezónní chřipky. V mnoha zemích EU/EHP již začaly očkovací kampaně. Je nezbytné, aby všechny členské státy aktivně podporovaly očkování proti respiračním virovým onemocněním v souladu s národními doporučeními, zejména u osob s vyšším rizikem závažných průběhů.

Graf: ILI/ARI surveillance v primární péči- pozitivita testů týdenního hlášení

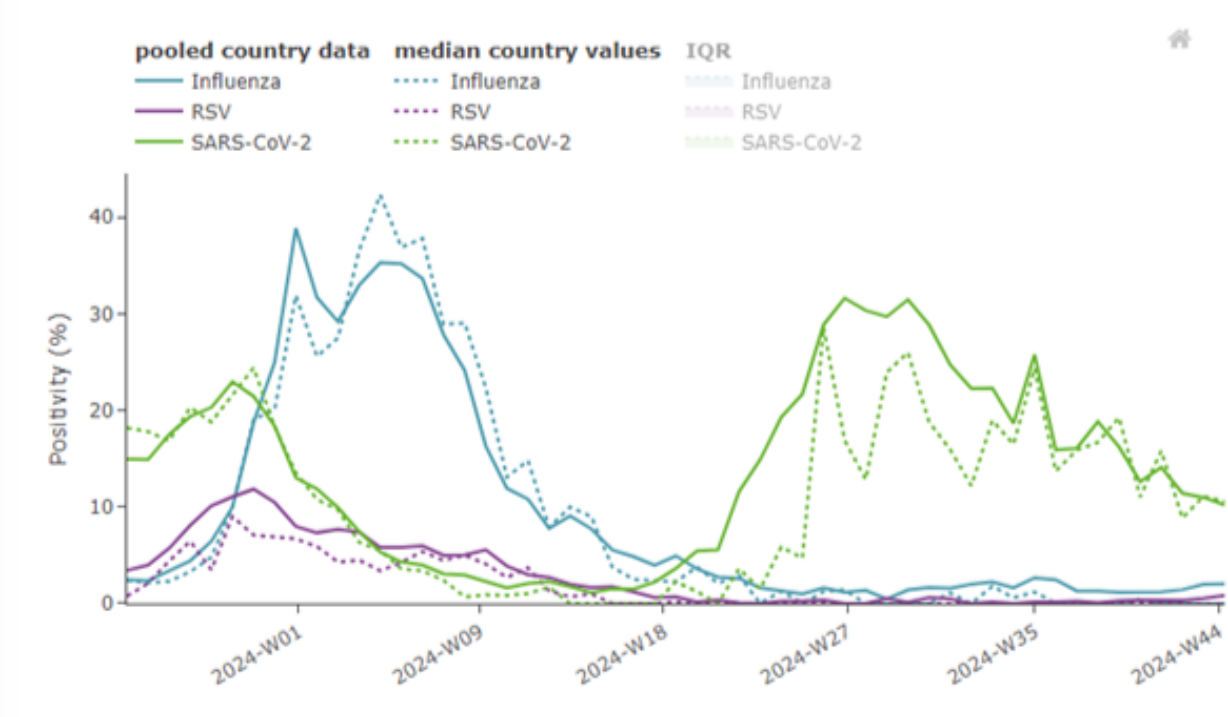

Graf: ILI/ARI surveillance u hospitalizovaných pacientů- pozitivita testů týdenního hlášení

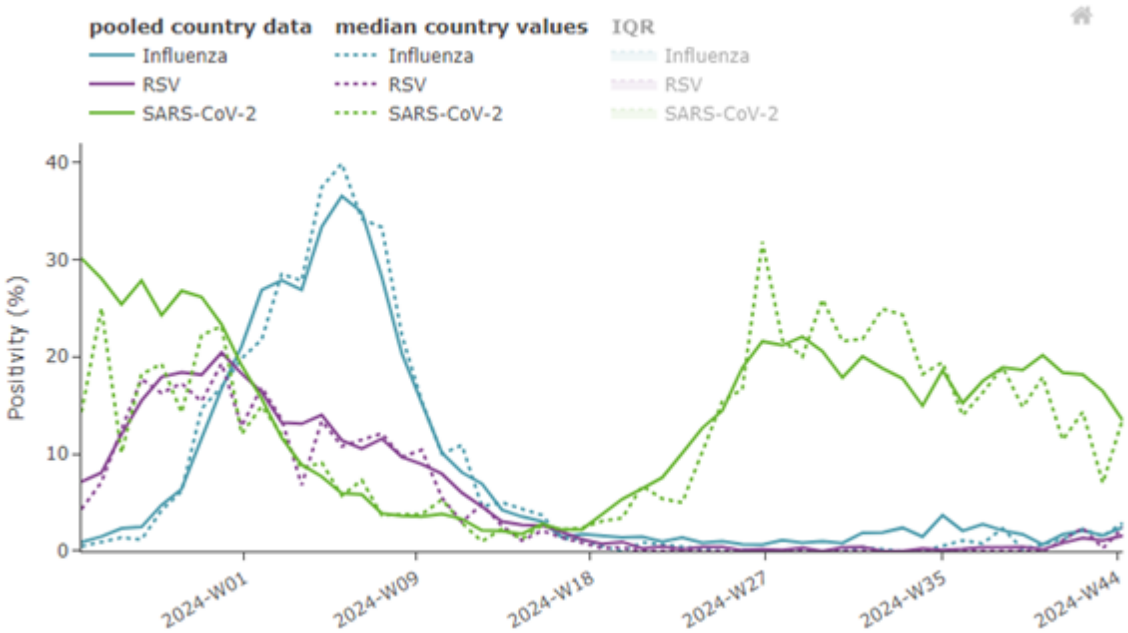

2. Ptačí chřipka A(H5N1) u lidí - Spojené státy americké, 2024

Od poslední aktualizace z 1. listopadu 2024 byly ve Spojených Státech hlášeny 2 nové případy ptačí chřipky A (H5), jeden ve státě Washington v souvislosti s expozicí infekčnímu skotu, případ ve státě Californie byl zaznamenán v souvislosti s kontaktem s nakaženou drůbeží.

Od začátku roku 2024 bylo hlášeno k 6. listopadu 2024 ve Spojených Státech celkem 46 případů lidské nákazy virem ptačí chřipky A(H5) ze 6 států. Z nich bylo 25 případů nakaženo v souvislosti s kontaktem s nakaženým nebo suspektně nakaženým skotem. Celkem 20 osob onemocnělo po expozici s infekčními zvířaty na drůbežích farmách. U jednoho nakaženého není příčina nákazy známá.
Na základě americké CDC je riziko nákazy pro obecnou populaci nízké. Ve vyšším riziku přenosu infekce zůstávají osoby, které jsou v rámci svého zaměstnání vystaveni práci s drůbeží, skotem nebo potenciálně nakaženými domácími zvířaty.

3. MERS-CoV - mezinárodní situace - měsíční aktualizace

Od předchozí aktualizace z 1. října 2024 nebyl k 4. listopadu 2024 nahlášen WHO ani národními autoritami žádný případ MERS-CoV. Od začátku roku a k 6. listopadu 2024 v Saúdské Arábii hlášeno pět případů MERS s datem nástupu příznaků v roce 2024, včetně čtyř úmrtí. Od dubna 2012 bylo k 1. říjnu 2024 zdravotnickými orgány na celém světě hlášeno celkem 2 626 případů MERS, včetně 953 úmrtí.

Hodnocení ECDC: Na Arabském poloostrově jsou stále hlášeny případy MERS-CoV u lidí, počet nových případů zjištěných a hlášených v rámci dozoru však klesl na nejnižší úroveň od roku 2014. Riziko trvalého přenosu z člověka na člověka v Evropě zůstává velmi nízké, jak vyplývá z Rapid Risk Assessment, které ECDC zveřejnilo 29. srpna 2018 a které rovněž uvádí podrobnosti o poslední nemocné osobě v Evropě.

Graf: Distribuce potvrzených případů MERS na základě místa nákazy a měsícem nástupu příznaků, duben 2012 – říjen 2024. Zdroj: ECDC

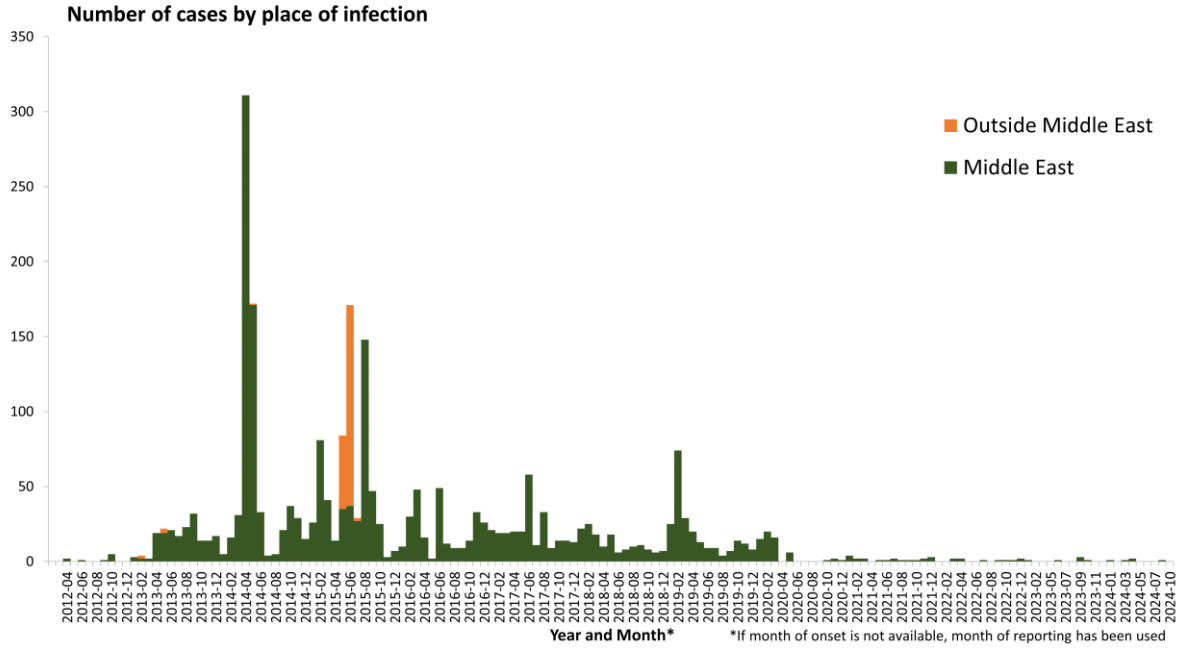

4. Sezónní surveillance západonilské horečky, 2024

Od začátku roku 2024 byly k 6. listopadu 2024 do TESSY hlášeny případy nákazy virem západonilské horečky (WNV) ze 14 zemí EU/EHP (Rakousko, Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Česká republika, Maďarsko, Rumunsko, Francie, Německo, Itálie, Řecko, Slovensko,

Slovinsko a Španělsko) a z pěti zemí sousedících s EU (Albánie, Kosovo*, Severní Makedonie, Srbsko a Turecko). Do 2. října 2024 nahlásily evropské země do systému TESSy celkem 1 202 autochtonních přenosů WNV a 88 úmrtí. Další informace, včetně map a přehledu, jsou k dispozici online v týdenní zprávě ECDC o sledování infekcí vyvolaných virem západonilské horečky: https://www.ecdc.europa.eu/en/west-nilefever

5. Horečka dengue – autochtonní výskyt, Itálie, 2024

V roce 2024 bylo k 7. listopadu hlášeno 2013 autochtonních případů horečky dengue v italských regionech Marche (147 případů), Emilia Romagna (36 případů), Lombardie (12 případů), Abruzzo (14 případů), Toskánsko (2 případy) a Veneto (1 případ). Nadále Probíhá šetření, italské zdravotnické orgány v souladu s národním plánem reakce přijaly opatření na kontrolu vektorů.

6. Horečka dengue – autochtonní výskyt, Francie 2024

Od poslední aktualizace z 30. října 2024 byly hlášeny tři nové případy onemocnění, dva z Fréjus a jeden z Ramatuelle. V roce 2024 bylo k 6. listopadu v kontinentální Francii hlášeno 85 případů lokálně získané horečky dengue. Případy byly hlášeny z následujících departementů: Alpes-Maritimes (19 případů), Drôme (2 případy), Hérault (3 případy), Pyrénées-Orientales nebo Lozère (2 případy), Vaucluse (18 případů) a Var (41 případů). Probíhá šetření a provádějí se opatření na kontrolu vektorů. Francouzská Národní agentura pro veřejné zdraví aktualizuje informace o nových případech horečky dengue svých webových stránkách každou středu.

7. Mpox, clade I a II – globální epidemie, 2024

Epidemiologická situace v cirkulaci viru opičích neštovic (MPXV) clade I a clade II se během uplynulého týdne výrazně nezměnila. Ze zemí, které již dříve hlásily případy vyvolané MPXV clade Ib, byly hlášeny v uplynulém týdnu nové případy z Demokratické republiky Kongo, Burundi, Keni a Ugandy.

Spojené království hlásilo první případ nákazy mpox spadajícího do clade 1 u osoby s cestovatelskou historií do afrických zemí. K 30. říjnu byly v souvislosti s tímto případem hlášeny 3 sekundární přenosy mpox u osob ve společné domácnosti s prvním nakaženým. Ve Švédsku, Thajsku a Indii (země mimo Afriku, kde byl zjištěn MPXV clade I) nebyl hlášen žádný sekundární přenos MPXV clade Ib.
ECDC pečlivě sleduje a vyhodnocuje epidemiologickou situaci, další související informace lze nalézt v Rychlém hodnocení rizik ECDC zveřejněném 16. srpna (Risk assessment for the EU/EEA of the mpox epidemic caused by monkeypox virus clade I in affected African countries). Nejnovější zprávy ECDC o epidemiologických změnách v Evropě a doporučení zde.

8. Mpox, clade Ib – Spojené království, 2024

Dne 6. listopadu 2024 oznámila Agentura pro zdravotní bezpečnost Spojeného království (UKHSA) jeden další lidský případ MPOX způsobený virem opičích neštovic (MPXV) clade Ib. Tento případ, stejně jako dva případy hlášené dne 4. listopadu 2024, jsou kontakty v domácnosti prvního případu MPOX clade Ib ve Spojeném království. Všechny tři sekundární případy jsou v péči specialistů. Jedná se o první sekundární přenos MPXV clade Ib mimo Afriku.

* Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244 a stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova

U prvního případu byla v anamnéze historie cestování do postižených zemí afrického kontinentu. Celkem jsou ve Spojeném království zaznamenány 4 případy MPOX vyvolané MPXV clade Ib. Kontaktům případů je nabízeno očkování a testování.

Kromě případů hlášených ve Spojeném království byly mimo Afriku hlášeny potvrzené případy MPOX způsobené MPXV clade Ib ze Švédska a Thajska (po jednom případu hlášeno v srpnu 2024), Indie (jeden případ hlášený v září 2024), Německa (jeden případ hlášený v říjnu 2024): https://www.who.int/publications/m/item/multi-country-outbreak-of-mpox--external-situation-report--41--26-october-2024
Sekundární přenos nebyl hlášen ze Švédska, Thajska, Indie nebo Německa. Případy hlášené Švédskem, Thajskem, Německem a první případ hlášený Spojeným královstvím měly v anamnéze cestovní historii do postižených zemí v Africe. Případ hlášený Indií cestovatel dříve do Spojených arabských emirátů.

Od roku 2022 a do 30. září 2024 bylo ve Spojeném království hlášeno 4 100 případů MPOX clade IIb, zejména u gayů, bisexuálů a jiných mužů, kteří měli sex s muži bez cest do endemických zemí: https://www.gov.uk/government/publications/monkeypox-outbreak-epidemiological-overview/mpox-outbreak-epidemiological-overview-10-october-2024.

Shrnutí: Dne 13. srpna 2024 vyhlásilo africké CDC MPOX za ohrožení veřejného zdraví v rámci kontinentální bezpečnosti. Dne 14. srpna 2024 svolala WHO schůzi nouzového výboru IHR k projednání nárůstu MPOX a prohlásila současnou epidemii MPOX clade I za stav ohrožení veřejného zdraví mezinárodního významu.

Hodnocení ECDC: Vzhledem k opatřením provedeným Spojeným královstvím je riziko pro obecnou populaci v EU/EHP související s tímto shlukem případů MPOX způsobených MPXV clade Ib považováno za nízké, vzhledem k nízké pravděpodobnosti dalšího šíření a nízkému dopadu. Rychlé posouzení rizik ECDC zveřejněné dne 16. srpna 2024 zůstává v platnosti.

Akce: ECDC monitoruje událost prostřednictvím epidemiologických zpravodajských aktivit a je v kontaktu s UKHSA a dalšími partnery.

9. Onemocnění vyvolané virem Marburg (MVD) – Rwanda, 2024

Od 30. října 2024 nebyly z Rwandy hlášeny žádné nové případy onemocnění. Poslední dva případy byly hlášeny Ministerstvem zdravotnictví Rwandy 26. a 30. října, v obou případech se jednalo o kontakty nakažené osoby.
Od 27. září 2024 bylo k 7. listopadu 2024 hlášeno celkem 66 případů MVD, z toho u 49 došlo k vyléčení, 15 osob zemřelo. Na základě dostupných údajů pochází všechny případy onemocnění z jednoho ohniska, směřovány do několika nemocnic
Dne 5. října 2024 bylo zahájeno očkování zdravotnických pracovníků v rámci otevřené studie ve fázi 2 vakcínou proti Marburgu, kterou poskytl Sabin Vaccine Institute (700 dávek), dalších 1000 dávek bylo aplikovánok 14. říjnu 2025 a 1000 dávek z 31. říjnu 2024. K 3. listopadu bylo podáno 1 629 dávek.
Zavádí se řada kontrolních opatření, včetně výstupní kontroly na letišti, zákazu návštěv pacientů v nemocnicích, posílení protokolů o prevenci a kontrole infekcí v nemocnicích a opatření k omezení kontaktu s mrtvými těly.
ECDC zveřejnilo 10. října 2024 stručné hodnocení hrozeb pro EU/EHP. Celkové riziko pro občany EU/EHP, kteří navštíví Rwandu nebo v ní žijí je hodnoceno jako nízké. V případě importu případů MVD do EU/EHP je pravděpodobnost dalšího přenosu považována za velmi nízkou a související dopad za malý. Celkové riziko pro EU/EHP je proto hodnoceno jako nízké.